

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Przedpłaty wynosi:

kwartalnie	4 złr. 50 cent.
miesięcznie	1 „ 50 „
Z przesyłką pocztową:	
Miesięcznie	2 złr. — „
W państwie austriackim	6 „ — „
Do Prus i Rzeszy niemieckiej	7 „ 7 złr.
Belgii i Szwajcarii	50 cent.
Włoch, Turcji i krajów Nad.	50 cent.
Serbii	50 cent.

Numer pojedynczy kosztuje 10 cent.

L W O W d. 25. kwietnia.

(Koło polskie w sprawie naftowej. — Rabin Szmekes nie kandyduje. — Do sytuacji ogólnieuropejskiej. — Zdanie *Nowego Wrem.* o artykule p. Leroy-Beaulieu, w kwestji polskiej. — Z przed. Izby posłów. — Piękne oświadczenie posła Ozarkiewicza. — Owacja dla p. Kowalskiego. — W sprawie br. Schwarza.)

Z Wiednia telegrafują pod d. 24. b. m. do *Reformy*: W czasie dzisiejszego posiedzenia Izby odbyło Koło polskie naradę, w ciągu której żywej podległa dyskusji skargi galicyjskiego przemysłu naftowego na rozliczne ruiny, grożące niedogodności. Koło polskie postanowiło wysłać do ministra finansów deputację, w tej sprawie, złożoną z pp. Dzwonkowskiego, Hausnera i Krzysztofowicza celem przedłożenia temuż 5 postulatów, dotyczących zarządzenia środków przeciw przemysłowi, zniesienia podatków, podwyższenia cła od rumuńskiej ropy surowej, i zmiany taryfy na kolei Karola Ludwika. Deputacja ta ma przed udaniem się do ministra zebrać i zestawienie potrzebne daty. (Ob. i nasz telegram.)

W *Wiener Allg. Ztg.* oświadcza rabin przemyski Izaak Szmekes, że się wcale nie stara o mandat do Rady państwa z miast Kołomyj, Buczacza, Sniatyn, i że nawet by mandat nie przyjął, gdyż obowiązki powołania nie pozwalają mu rozciągać czynności swojej także na pole polityczne.

Prasa moskiewska zaniepokoiła się mocno potrójnym przymierzem, co jest rzeczą całkiem naturalną, przymierze to bowiem skierowane jest zarówno jak przeciw Francji tak przeciw Moskwie, a nawet więcej przeciw tej ostatniej. Oto co piszą o tem *Nowosti*:

„Nasz korespondent wiedeński, rozważając ten temat dochodzi do wniosku, który w danym położeniu jest bardzo naturalnym, i który niewątpliwie przesunął się w głowie niejednego polityka moskiewskiego na wiadomość o utworzeniu się w Europie nowego przymierza. Nasz korespondent sądzi, że Moskwa powinna mieć się na ostrożności, i że koniecznie powinniśmy „robić przygotowania.“ Dotychczas nie mieliśmy zamiaru poruszać tego ważnego wypadku międzynarodowego, chociaż niektóre gazety niemieckie i angielskie nie tały, iż w fakcie zawarcia tego przymierza kryje się niebezpieczeństwo dla groźba zarówno dla Moskwy jak dla Francji. Trzeba jednak raz wypowiedzieć o tem swoje zdanie. Ze taki akt międzynarodowy, jak formalne przymierze trzech wielkich mocarstw europejskich, z których dwa granicami swemi stykają się z nami na całej rozległości naszej zachodniej granicy lądowej, w sposób bardzo dotkliwy porusza kwestję naszego bezpieczeństwa — jest to samo przez się jasne, i nie widzieć tego, znaczyłoby zamykać oczy na fakt dla każdego oczywisty. Tak więc nie ulega wątpliwości, że nasze bezpieczeństwo państwa wymaga niezwłocznego przedsięwzięcia środków ostrożności. Atoli nie mamy jeszcze podstawy do twierdzenia, że Niemcy, Austria i Włochy, zawierając przymierze, miały wprost na widoku bliską i nieuniknioną wojnę jednego przynajmniej lub dwóch tych mocarstw z Moskwą. Nie widzimy żadnych bezpośrednich przyczyn do takiego bliskiego i nieuniknionego starcia, chociaż nie możemy przed sobą tańc, że zawsze znaleźć się mogą przyczyny pośrednie, i że takie przyczyny w rzeczy samej istnieją. Zameł w sprawach półwyspu Bałkańskiego, nieład w Bułgarii i Serbii, rozruchy na granicy czarnogórsko-albańskiej w połączeniu z nieuciszonym jeszcze wrzeniem w nowych „posiadło-

ściach“ austriackich — w Hercegowinie i w Bośni — wszystko to łatwo posłużyć może za powód do wybuchu, który od razu wykaże całą niezgodność interesów państwowych Austrii a Moskwy. Ze w takich okolicznościach łatwo przyjść może do zbrojnego starcia, pokazując to jasno owe przygotowania, które w widokach wojny z nami, czynione są w pogranicznych prowincjach Austrii i Prus.

„Gdyby nie było niebezpieczeństwa bliskiego starcia, to nie stawiano by tak pośpiesznie fortyfikacji na punktach obronnych, nie pomnażano tam sił zbrojnych, nie budowano by kolei żelaznych strategicznych, i nie byłoby w słowiańskich prowincjach Austrii pewnej obawy o przyszłość. W każdym razie koniecznie przyznać trzeba, że bez względu na pokojowe oświadczenia ministrów, które zresztą w takich razach wypić się szczerze jak z rękawa — nowe potrójne przymierze ani na jotę nie umacnia nadziei pokojowych, i raczej daje powody do obaw. Skoro trzy mocarstwa widzą potrzebę krępować się wzajem zobowiązaniami, znaczy to, że coś zniewała je do wspólnego działania przeciw innym interesom, z którymi walka wymaga połączonych usiłowań. Mocarstwa te podają się za obrońców pokoju; czy jednak pokój mniej jest drogim dla Moskwy, Anglii i Francji? Ażali państwa te okazały czemkolwiek, że chcą zakłócić spokojność lub bezpieczeństwo sąsiadów? Gdy mocarstwa zawiązują koalicję pod pozorem obrony pokoju, któremu nikt nie zagroził, więc tem samem wywołują obawę, jeżeli nie niebezpieczeństwo starcia. Skoro w niniejszym razie groźba nie jest wymierzona przeciw Francji, która nie ma powodu do starcia z Austrią, i której stosunki z Włochami polepszą się z dniem każdym; skoro przymierze Włoch, Austrii i Niemiec nie może być wymierzone przeciw Anglii, widocznie bynajmniej niezagrożonej pokojowi europejskiemu, jakież więc wspólnie cele połączyły trzy mocarstwa, podające się na uprzywilejowanych obrońców pokoju Europy? Zaisła warto o tem pomyśleć, nam zwłaszcza.“

Now. Wrem. w bardziej jeszcze stanowczy sposób prowokuje wojnę, a w ostatnim artykule, który mamy przed sobą, dochodzi do wniosku, że przeciw istnieniu potrójnego przymierza powinno być zawarte inne potrójne przymierze, w którego skład weszłyby Moskwa, Francja i Anglia. Charakterystyczny ten artykuł brzmi:

„Jak we francuskiej, tak i w angielskiej prasie było wyrażone zdanie, że przymierze, zawarte między trzema mocarstwami środkowej Europy, mające na celu wzajemną obronę, może stać się podstawą polityki zaczepnej. Podejrzania takie są słuszne. Nie taki to teraz czas, żeby państwa, przekouane o swej sile, nie użyły jej do praktycznej polityki. Tu w Petersburgu mówią, że Austria i Niemcy gotowe są do przeobrażenia na półwyspie Bałkańskim, w Paryżu obawiają się presji na Francję ze strony Włoch i Niemiec, w Londynie podejrzują, że kanclerz niemiecki zachęca rząd włoski do czynnej polityki na morzu Śródziemnym. Gazety nie mogą wskazać na fakty, potwierdzające ich przypuszczenia, niemniej jednak w całej Europie widać trwogę przed akcją. *Times* mający dotychczas znaczenie politycznego barometru Europy, także jest w takim trwożliwym nastroju. Zdaniem tego pisma już to samo, że mocarstwa za pomocą nadzwyczajnych dyplomatycznych środków starają się o zapewnienie pokoju, to samo już wskazuje na niepewność pokoju. Pytanie, gdzie się podział „koncert europejski“ chroniący mocarstwa w trudnych okolicznościach? Sam w sobie ten „koncert“ nie przedstawiał gwarancji pokoju; jak długo jednak dyplomacja oddawała się tej fikcji, pokrywającej nieporozumienia między mocarstwami, można było wierzyć, że żadne z nich nie pragnie doprowadzić sporu do ostateczności. „Europejski koncert“ był symbolem braku przygotowania mocarstw do czynu; ogólna bezsilność nakazywała mocar-

stwom udawać, że w głównych sprawach zgadzają się ze sobą, a mniejsze sprawy to tu, to tam poddawały one ogólnemu sądowi. W rzeczywistości „koncert europejski“ niczego nie rozwiązywał, do niczego się nie mieszał i nie uprzedził zawarcia silnej koalicji w środkowej Europie.

Tem mniej mamy powodu do płaczu, że zniknął ów „koncert europejski“ z dyplomatycznej areny. Należy raz nareszcie położyć koniec temu niegodnemu położeniu, w jakim znalazła się Europa po traktacie berlińskim. Przez pięć lat, od ostatniej wojny tureckiej, mocarstwa ze szczególną energią pomnażały swoje siły wojenne, gotując się do nowej wojny. Działalność mocarstw w tym kierunku nie może pozostać bez owoców. Niedowierzając trwałości pokoju, angielska prasa ogłasza się za sprzymierzeńcem. *Tim* s przypomniał Francuzom, że naród angielski pamięta o dawnych swych przyjaźniach. Egipska kampania zerwała „serdeczną zgodę“ między Francją a Anglią, we wszystkich ogólnoeuropejskich sprawach istniejąca w ostatnim trzydziestoleciu. Anglikom nie trudno będzie odnowić ten sojusz wobec położenia bez wyjścia republiki francuskiej, skazanej na zupełne zisolowanie stanowisko. Francuzi są zmuszeni szukać oparcia u Anglii, i otrzymują to poparcie, jeśli nowa potrójna koalicja zagrozi jej interesom na morzu Śródziemnym, a Anglia nie opuści swej sojuszniczki tak jak w r. 1870. Nieprzypadnie dla Anglii układają się także stosunki na południu Europy. W ślad za Włochami Hiszpania chce się uwolnić od opieki angielskiej; nie otrzymawszy w swym czasie pomocy od Francji i nie sympatyzując z republikańską formą rządu, obecny rząd hiszpański gotów jest przystąpić do potrójnego przymierza pod nazwaniem Niemiec. Jeżeli wpływ niemiecki pozyska przewagę w Madrycie, to Francja i Anglia urzują się w takim odosobnieniu, w jakim Anglia nie była jeszcze od początku tego stulecia. W takiej sytuacji Anglia i Francja zbliżają się do siebie pomimo wszystkich sztuczek dyplomatycznych z przeciwnych stron.“

Nader ciekawy artykuł o potrójnym przymierzu ogłasza były ambasador francuski w Madrycie, Andrieux w dzienniku *Jour*, w którym pisze:

„Prawdą jest, że traktat ośnośny podpisany został w czerwcu r. 1882. Celem tego traktatu było zmuszenie Francji do porzucenia zamiarów wojennych. Bismarck nie wierzy w odwet, dopóki panuje obecny system i brak trwałości w stosunkach wewnętrznych; mimo to nie wierzy jednak, aby wyszło wrogie usposobienie względem zwycięzców r. 1870. Pierwsze rokowania w tej sprawie odbyły się między Mancinim a Hatzfeldem. Zamiarem Bismarka było zabezpieczyć pokój europejski i ubezwzględnić Francję przez zmuszenie jej do rozbrojenia się. Dlatego też potrzebne jest odosobnienie Francji. Z aliansu potrójnego powstał alians poczwórny. Hiszpani proponowali, aby przystąpiła do ligi mocarstw. Anglia zgodzi się na to ze względu na interesa handlowe. Lidze europejskiej zapropnują rozbrojenie. Jeżeli Francja wystąpi przeciw temu, wywiezie przeciw sobie wszystkie mocarstwa.“

Tagbit zaś donosi, z Pesztu, że Andrassy miał w rozmowie o potrójnym aliansie oświadczyć, iż sojusz między Austrią a Niemcami jest rekojmia jedynie dla stanowiska Austrii. Gdyby Moskwa wystąpiła przeciw Austrii, musiałaby Niemcy stanąć po stronie Austrii. Na uwagę, że Bismarck musiałby pierwej przekonać się o zamiarach Francji, odpowiedział Andrassy, że musi lepiej wiedzieć, o czem mowa traktat, ponieważ go sam podpisywał.

Od chwili, gdy biuro Reutersa podało pierwszą wiadomość o potrójnym przymierzu, notowaliśmy skrzętnie głosy o tym nowym fakcie, a ze wszystkich wiad., że nader ważne sprawy przygotowują się w Europie. Pod pozorem utrzymywania pokoju mocarstwa gotują się do wielkiej akcji. Kiedy to nastąpi — tego zdaje się

nikt nie wie, w każdym jednak razie sytuacja staje się coraz bardziej naprężoną, a drobne nieporóżności interesów placzą się w tak zagmatwany węzeł, że będzie potrzebował tak stanowczej operacji, jakiej dokonał Aleksander W. w Górdjum.

Z powodu artykułu p. Leroy Beaulieu, zamieszczanego w *La nouvelle revue*, o którym wspominał nasz korespondent paryski, jako o nader nieprzychylnie traktującym kwestję polską, *Nowoje Wremia* również objawia swe niezadowolnienie, rozumie się, ze stanowiska państwa moskiewskiego. Nie mając pod ręką *Revue*, nie możemy ocenić, o ile są słuszne zapatrywania francuskiego autora, widocznym nam jest tylko, że p. Leroy Beaulieu, jeżeli nie jest stanowczym stronnikiem Rosji, to już nas, Polaków, zupełnie odsadził od prawa samobytu. Tak przynajmniej wnosić należy ze słów petersburskiej gazety.

„Jeżeli więc — mówi *Nowoje Wremia* — rząd rosyjski mniej groźnym jest dla Polaków od niemieckiego, i jeżeli Warszawa nieuchronnie stać się musi rosyjską lub pruską — to pocóż ludzi umysł istnieniem tak zwanej kwestji polskiej, rozwiązanej już przed sądem historii? Jak poprzednio tak i teraz, jedynym jaskółkiem niezgody pomiędzy Moskalami i Polakami, ułatwiającem drogę Niemcom, są nasze prowincje zachodnie, odwieczne rosyjskie, chociaż ciągle jeszcze są one lakomym kąskiem dla nierozważnych patriotów polskich. Kraj ten stanowi dla Rosji kwestję życia, jako dotykający jej serca; dla Polski również żywotną jest kwestja zapomnieć o istnieniu napływowego polskiego żywiołu na Litwie i w Małorusii, a skupić się w etnograficznych swoich granicach, to jest tam, gdzie zarówno pan jak i chłop są Polakami. Panowie z niewielką krzywdą dla kraju, mogą się przenieść z Wilna do Warszawy i Krakowa, a chłop nie-Polak zostanie na rodzinnej ziemi, która rzeczywiście jest jego własnością.“

„Na nieszczęście, p. Leroy-Beaulieu w wywodach swoich nie dochodzi do tak prostego i naturalnego wniosku. Po analizie losów Polski, prorokuje on niemiłą przyszłość i dla Rosji. Zdaniem jego „Rosja wtenczas tylko może mieć pewność utrzymania wszystkich swoich posiadłości kresowych, jeżeli będzie umiała postawić się pod względem praw politycznych na równi z resztą Europy.“

„Nie zupełnie jednak tak jest. Doświadczając bowiem nieraz już wykazało, że decentralizacja dążeń pewnej narodowości, bynajmniej nie jest zależną od zakresu przyznanych jej praw politycznych. Przeciwnie, prawa te podsycają częstokroć kierunek decentralizacyjny, jakkolwiek zdarzają się i tu wyjątki, zawsze od innych miejscowych warunków.“

„Niemcy w prowincjach Nadbałtyckich, bez względu na brak jakiegokolwiek znaczności z duchem moskiewskim, zdaniem p. Leroy-Beaulieu, sami radziby zostać poddany mi mocarstwa, w którym pomimo szczupłej swej liczby wydadne zajmują stanowisko. Wśród Polaków także busztają się wspomnienia systemu Wielopolskiego, który niegdyś tak niebezpiecznie odrzucił.“

„Nasuwa się pytanie: czy dla Moskwy korzystnym byłoby zapewnienie takiego politycznego samorządu prowincjom kresowym, które z drugiej strony potrzebują jej opieki i pomocy? Odpowiedź może być tylko przecząca. Mamy dosyć już kłopotów z Finlandją, a prócz tego, samorząd nie byłby wcale rekojmia przeciw możliwym ich marzeniom o zupełnem usamowolnieniu się.“

„Jeden z tych ostatniejszych środków wyjścia: uznanie przyrodzonych praw każdej narodowości, jednakowe używanie istniejących ulg i korzyści społecznych, ale wyłącznie na wspólnym gruncie z Rosją.“

Zdaje się, że uwagi *N.w. Wrem.* nie potrzebują żadnych komentarzy.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują:

We LWOWIE biuro administracji „Gazety Nar.“ plac Hłubi w pałacu W. Ulanieckich. Ogłoszenia w Paryżu przyjmuje wyłącznie dla „Gazety Nar.“ agencja pana Adama, Rue Clément, 4 Paris, Otto Maass w Wiedniu, (Haasenstein et Vogler) nr. 10 Wallischgasse, A. Oppel, Stadt, Stubenbastei 2. M. Dukes, I. Riemergasse 18. Rudolf Mosse, Seilerstätte nr. 2. Henr. Schalek, jen. agencja centr. eksp. ogłoszeń, G. L. Daube et Cmp. Wollzeile 12. Mauryey Stern, Wollzeile 22., w Hamburgu pp. Haasenstein et Vogler, Rajchman et Frendler w Warszawie Senatorska 22, W. Kukiński w Krakowie. OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 6 cent. od miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem. Reklammy w rubryce „Nadane“ 20 ct. od wiersza.

Minął nareszcie wczoraj §. 21. noweli szkolnej w przedl. Izbie posłów. Miał do niego wielu centralistów głos zabierać, a przemówił tylko p. Exner, i to ze względu stylistycznych. W ogóle już onegdaj objawił się szczególny zwrot w usposobieniu lewicy — a to dzięki rozpisanu wyborów do sejmiku tyrolskiego. Jak wiadomo, ogromnej wrzawy w Tyrolu narobiła mowa ultracentralisty p. Koppa jeszcze przed ferjami wielkanocnymi, w której nazwał używaną Tyrolowi pomoc grozem wyrzucenym — pomimo tego, że centraliści na przekór p. Dunajewskiemu wnieśli byli o 6 mil. zlr. dla Tyrolu, podczas gdy minister skarbu dawał tylko 4 mil. Skończyło się na tem, że rząd zaproponował jeszcze więcej niż lewica, bo 8 mil. zlr., co też Izba przyjęła.

Po rozpisanu wyborów do sejmiku tyrolskiego owo powiedzenie Koppa posłużyło antycentralistom jako wyborny środek agitacji. Zawołano do ludu: Przeciz centralistami! wskazując na owe posiedzenie — i nie nie pomagają przysięgani centraliści, że ów głos jednego z koryfeuszów lewicy nie nie znaczy itp. — a tem bardziej pomódz nie mogły, skoro lewica z takim do blażestwa dochodzącym oporem walczy przeciw zmianom ustawy o szkołach ludowych, które to zmiany właśnie zapropnowane zostały przez posłów krajów alpejskich z okęgów wiejskich.

Spostreżli się nareszcie centraliści, jaki błąd popełniają w zaślepieniu. Jakoż onegdaj p. Wildauer, poseł tyrolski z miast, centralista, przyznał, że utyskiwaniu ludu na ciężary szkolne są słuszne, a dodając, że jeszcze słuszniejsze są utyskiwania na podatki gruntowy i domowy, za które Tyrol ma otrzymać tylko „mizerną nowellę szkolną“, przyznał, że lewica bez żadnej zgody racji taką wagę przypisuje nowelli szkolnej, skoro tak jest „mizerna“. Ale co więcej, p. Wildauer wbrew tylu siarczystym mowom swoich towarzyszy politycznych przyznał, że nowella raczej ogranicza, niż rozszerza ulgi z musu szkolnego, że koniecznie należy zniżyć wedle możliwości ciężary szkolne dla ludu, ba nawet stanowczo zapewnić, że niekiedy bywa niezbędna nanka tylko półdnia — i jedynie tylko wywozidił, że na to nie potrzeba żadnych nowel, to można zaprowadzić już drogą rozporządzeń. Ostatni zaś punkt nawet w formalnym wniosku sformułował p. Dumba wczoraj (ob. tel.) A co główna, centraliści abscentują się od głosowań, skoro wczoraj §. 11. większością 18 głosów przyjętym został, i gdy d. 23. trzech posłów czeskich musiano wyjąć z Izby, to trzech centralistów także się zgodziło wyjąć, aby nie alterować szków głosowania.

W ogóle onegdajsze posiedzenie było tylko prawdziwą farszą. Zaledwo 30 posłów zebrało się na początku w Izbie, reszta baraszkowała w garderobie, na kurytarzach i w czytelni. Z trudem zdołał dyrektor kancelarii Izby p. Kupka, zebrać taki komplet. Prezydent Smolka uznał za właściwe upomnieć galerję naprzód, ale jak obaczymy, słowa nie dotrzymał, gdy hołota galeryjna znowu skandali wyprowadziła — nie kazał jej opróżnić — natomiast znowu dostało się p. Schönererowi upomnienie za żydów, ale centralistów nie upominał prezydent, gdy mowcy lewicy zamiast do paragrafu, gadali to, co w ogólnej rozprawie gadać mieli. Przysjdum Izby posłów coraz bardziej schodzi na asekuracyjn instytut dla żydów i centralistów. Tylko do głosowań stawiano się licznie, a podczas mowy p. Tauschego (centralisty) było w Izbie zaledwo 20 posłów i kilku stenografów.

Zaprzaniec czeski p. Tilszer, którego dzień przedtem lewica obspypywała oklaskami, a p. Wurmband obwołał przyszłym wodzem narodu czeskiego — co wstydem oblało posłów młodocześnie — onegdaj polemizując z p. Lienbacherem, żądnych już oklasków nie otrzymał. P. Foregger (centralista) ubolewał, że gimnastyka nie ma być obowiązkowa w szkołach żeńskich, która przecie potrzebna jest do zdrowia i piękności. Sprawozdawca Lienbacher, śród wesoło-

Szermierz przeznaczenia

Powieść

W. Koszczyca.

(Ciąg dalszy.)

Na ten ruch twarz kudłata Szafliczka zadziła galaretowato, a koniec ponsowego nosa zsiniał; obejrzał się w tył i cofnął za plecy długiego szpila. Z tej dopiero obronnej pozycji podał pismo z sądu, rozkazujące wykonać rewizję u Chrobrego.

— O cóż jestem podejrzany? — pytał spokojnie Świętosław.

— Halo! oddać broń — mruknął komisarz zamiast odpowiedzi.

Oddając broń urzędnikowi, Świętosław ponowił zapytanie. Będąc jednak w posiadaniu broni, Szafliczek stał się jeszcze groźniejszym i zuchwalszym.

— Co mi on będzie tam pisał? Zrewidujemy, a potem wir werden schon sehen...

Świętosław zadął z oburzenia, gotów był zgnać Szafliczka; gdy błyskawica przemknęła mu przed oczyma postać Bronisławy, błagającej o umiarkowanie. Zmienił postanowienie.

— Ależ ja jestem endzioziem! Mam prawo pytać. Proszę powiedzieć!

— Jesteś pan staatsverächtlich... Nie reżował on, dopóki protokoll nie spieszmy.

Brutalnie szanownego organu bezpieczeństwa publicznego zrobiło na rewidowanym wrażenie jak owa wola, wydawana przez owad najelegodniejszy do pojedynku według Hejnego. Potarł czoła, oparł wzrok wyniosły pełen po-

gardy na policjancie, którego oczy wnet poknęły bojaźliwie ku podłozie. Zwolna ubierał się, nie patrząc na wyszkowanie policjantów po wszystkich zakątkach, nie czujących ponijającej godności uczciwego człowieka czynności. Komisarz czytał i sortował papiery; nie ukryła się przed Świętosławem radość jego złościwa, gdy dostał listy Bronisławy do ręki. Po skończonej rewizji zażądał zwrotu tych listów jako całkiem do spraw politycznych nie należących.

— Proszę być spokojny... o! ja, my umiemy ośmielić delikatne stosunki kawalerskie... i uśmiech złościwy błysnął z pod kopiatych wąsików najeżonych do góry a koniec haka szubienicznego czyli nosa, zajął zał do gęby wykrzywionej. — Bitte! jeszcze mali formalności...

I bezwstydną dłoń komisarza zaczęła zaturzać się po wszystkich kieszeniach damnego młodzieńca cnotliwego. Krew o mało go nie zalała ze wstydu, na widok tej nikczemności ludzkiej. Gorączka paliła go, gdy ręka nikczemnego gurgielnika dotykała jego osoby. Po rewizji nastąpił rozkaz, żeby Świętosław szedł na policję razem z policjantami; był więc aresztowany.

— Służę — odpowiedział Świętosław — tylko zabiorę nieco tytoniu, poduszkę i piennikę...

— O! to za wiele wygódek. Trzeba młody człowiek być gotów do hartownego życia... So! — Aresztujecie bez winy, i tej nawet drobności nie pozwalacie?!

— Będziemy widzieli czy winien... Marsz! Schodzili po schodach, gdy z góry wysuwała się głowa męczasna Wendziakowskiego, robiącego przyjacielskie skinienia i ukłony. Na ulicy Świętosław podniósł oczy do góry, urzwał w oknie stojącą Bronisławę z chustką przy oczach, z tytu za nią stała ciotka Kamilla; obie zęgały go gestami i słowami, obiecując zaraz skargę zanieść, gdzie wypadało. Służba hotelowa tak skwapliwa na odjeździe podróżnego z

nastawionemi łapami, tą razą, pomimo niezmierniej hojności Świętosława, jak pod ziemię zapadała się, ani jeden nosa nie pokazał. Gawiedź zwykła na widok rewizji policyjnej do staje niewysłowionej, przesądnej bojaźni, podobnej do strachu żab, zmiatających na dno błocaka, gdy ktoś czy coś plusnie po wodzie. Zabinięci ludzie tak gwarliwi i wraskliwi, tak liczni a tak ruchliwi pozornie — jest w gruncie niczem wobec jednostki silniejszego duchem obdarzonego... Słusznie rzekł o nim Arjost:

„Ale młemu pospólstwu słabemu, marnemu, Pierwej umrzeć, niżli się urodzić godnemu...“

Świętosław nie dojrzał jednak tego smutnego faktu zajęty ściganiem oczyma i myślami ławego wzroku kochanki. Coś nakształt grobu otwierało się przed nim, a choć człowiek gotów był w nim zapląkać, duch moczny i wyniosły nie dawał tego poznać nikomu, zwłaszcza tym, co prawem przemocy chwilowo zapanowali nad jego ciałem.

Na policji drugi nie bawił, uchwalono oddać go zaraz do kryminału. W więzieniu zamknięto go razem z rozbójnikiem.

Podczas gdy szlachetna ofiara podstępui zdrady znosiła męki niezasłużone, Szafliczek zacierał ręce pedząc do redakcji „Wyrazu“. Wpadł do Deszczańskiego i odrapotał, że dzięki jego zrzeczności, dowody, przedstawione przez skarżących prokuratorów, znalazły uwzględnienie, a ptaszek siedzi pod kluczem; — teraz oczekuje „wyrównania“ rachunku, należnego za jego sprawna gorliwość. Redaktor się w głowę pokoskował, mruknął zgryźliwie, obejrzał wszystkie kąty i sufit, poczem ostrożnie wydobyl rułon złota, rozmałał go i odliczył dwadzieścia sztuk półmierzaków.

— Co to ma znaczyć?... tego nie rozumiał... to chyba żartem jest?... mruknął Szafliczek, odpychając wgardliwie złoto od siebie.

— Dalibóg! ostatki — jęczał redaktor.

— No, co mi tam! to nie wasze, dawac rest!...

Drobny pot kropliasty operlił nos Deszczańskiego, wzrok straszny utkwił w przeciwniku jakby spychany w przepaść, warknął złowrogo, westchnął i następnie doliczył jeszcze pięć sztuk.

— Drugie tyle! ani grosza mniej — ja! — fuknął Szafliczek zaperzonny.

Deszczańskiego oddech ciężkim się zrobił, przytulił do siebie złoto, nakrywając je oboma garściami; przybrał wyraz błagającego łapkami czarnego pudła i bystro oczami mierzyl przeciwnika.

— Dawac rest, donnerwetter! — burknął Szafliczek, stuknąwszy pięścią po stole.

— Ależ przynajmniej podpisiecie kwit?... Są wydatki, których pokazać nie mogę, — Błh me!... Nie dobijajcie przynajmniej...

Doliczywszy resztę żadanego złota, podsunął kwit z białem okienkiem się złościwie i podpisał. Komisarz uśmiechnął się złościwie i podpisał jakies zagadkowe, nie własne nazwisko, upstrzone mnostwem wyjątków kaligraficznych. Koniec tu był zawziętości, obaj zerknęli sobie w oczy wesoło. Deszczański cmoknął językiem, dał szcztuka sobie po kohnierzu, i mrużąc radośnie, wydobyl gasiorek zasuty pajęczyną i obrosły mechem; była to stuletnia śliwówka, nadająca z Uhorzczyzny dla dzielnego obrońcy praw ruteńskich...

— Na pohybel rebellantom! — syknął kierochnik opinii judaszowskiej.

— Nasz wielki ideał sławiszer, soll leben, slawa! — odpowiedział komisarz, stukając w kieliszek spólnika amfitriona.

Szlachetny trunek zaledwo znikł w gardłach spółbiesiadników, gdy się ozwało za drzwiami krechanie, śmiechy i stapanie przepłatane szczekaniem szabli.

— Idą ci... nasi... trzeba przed nimi cho-

zwinnością kocia, schował napowrót kamionkę, a natomiast wydobyl szof z szpagatówki.

Czynność była ukończona, gdy w progi redakcyjne wstąpił Draniecki, Mochowicz i Karaluch z Cwiklą pod ramie. Śmiechy i wzajemne powinszowania ożywiły towarzyswo, przypominając sobie głosy zwierząt drapieżnych w menażerii, gdy godziną karmienia nastaje. Szpagatówka, zakąszawym dymem tytoniowym, urozmaicała humor towarzyszy w ogóle, by tem leż poszły nktady z każdym pojedynczo, bramy przez redaktora do znanego parloaru „Wyrazu“, dla utrzymania stosownej do swej roli zapłaty. Powtórzyły się sceny jak z Szafliczkanie, tylko że były daleko surowiej i nieubaglanie prowadzone przez redaktora. Ostatnim, biorącym na tortury miłość złota redaktora, był Cwikla, który nie mogąc zmieścić serca piącego wymową, jękami, płaczem — padł na kolana i pocałował w but rozdawcę mamony... W tej chwili jak cień Banka stanął Zawadkiewicz, z niemałą wchodzącą do redakcji, i warknął groźnie, chrapnąwszy kościół od palców załamanych. Niedźwiedzia redaktora twarz okryła się zmarszczkami jak na pysku drapieżnika, na widok nadchodzącego drugiego towarzysza rasowego, gotowego wydrzeć zdo-być. Walka o byt rozwarła swe szranki pouczające...

Po Cwikle, który skoczył przerażony na nogi, gdy urzwał nieubaglanego towarzysza rzemiosła, dogmatyka socjalistę, niewzruszonego w zastosowaniu do własnej kieszeni, — przysła kolej wypłaty i na tego ostatniego. Podczas rozliczania się redaktora z Zawadkiewiczem, zawisło coś w powietrzu, jakby obok tustego potu, przesiąkniętego zjadliwą skisłością — był to rodzaj spektru duchowego walki o byt... Zapach wódki i dym tytoniowy wypłoszyły to widmo pozytywizmu nowoczesnego...

(D. c. n.)

ści Izby, wytłumaczył p. Foreggerowi, że matkom przeciwko będzie posyłać swoje córki na gimnastykę, a „zresztą i bez gimnastyki mieliśmy od wieków dziewczęta hoże i ładne.“

Podczas imiennego głosowania nad §. 11., gdy p. Schönerer za tym paragrafem głosił, oświadczył się syczenie z galerii tuż nad nim; powstaje tedy p. Schönerer i woła: „Jeżeli kto jeszcze raz powoła się tam na górze podobnie postąpić, to innych środków użyję!“ (Powstaje śmiech i wrzawa w Izbie.) P. Schönerer dodaje: „Es sind Judenbuben da oben; hinaus mit ihnen!“ Wszczyła się znova śmiech ogromny, lewica huczy, niektórzy brawo biją — po głosowaniu daje prezydent p. Schönererowi upomnienie, ale galerii nie rozpuści, choć tem groził na początku posiedzenia!

Galeria zamienia Radę państwa w tingel-tangel. Nigdzie nie wolno galejom się odzwalać; w angielskim parlamencie, gdyby kto na galerii tylko powstał, zostaby natychmiast przez listy bardzo zastęp policji parlamentarnej za drzwi wyrzucony. Tam zresztą galerja jest w ogóle tylko tolerowana, i gdyby który poseł zwrócił uwagę prezydenta, że w Izbie widzi ludzi nie należących do niej, prezydent musiałby opróżnić galerję, i wydać nawet stenografów.

Jedynym pięknym ustępem onegdajszego posiedzenia Izby posłów było oświadczenie posła ks. Oza kłewicza: „Zamierzam do §. 17. wnieść dodatek przy wyrazie „śpiew“ — ale dam temu pokój ze względu na los, jaki spotkał mój dodatek do §. 3. Zaniecham też dalszych moich wywodów, któreby się zbyt daleko okazały, i oświadczaam tylko, że będę nadal uczestniczył w dojściu nowelli do skutku, a to dlatego, aby pozostać zawsze wiernym kościołowi i nie obciążać sumienia mego wyrzutem pomagania do oparcia szkoły nowocześnie na religijnym indyferentyzmie i bezwyznaniowości.“ (Hucze oklaski z prawicy.) — Stawiany przez ks. Ozarkiewicza dodatek do §. 3. należy nie do nowelli, tylko do rozporządzeń wykonawczych.

Burszowski załajał akademików wiedeńskich zamysła mówcom przeciw nowelli szkolnej wyprawę owadę pochodową. Czeskie dzienniki niełtościwie drwią przy wiadomości, że ten zaszczyt ma spotkać i gaspadina Kowalskoja.

Donieśliśmy, że sąd wiedeński uchwalił zaprzęść śledztwa w sprawie dr. Kamińskiego. Winniśmy dodać, że według wiadomości wiedeńskich, śledztwo toczyło się nie przeciw dr. Kamińskiemu, lecz przeciw br. Schwarzwowi.

Korespondencja „Gaz. Nar.“

Kraków d. 24. kwietnia.

(h.) Kraków wiele zawdzięcza nie miejscowej, lecz napływowej ludności, której tu się liczy podług ostatniego spisu ludności 26.601 osób, jako nienależących do gminy, co stanowi połowę ludności Krakowa, używającej obywatelstwa austriackiego (ogół zaś ludności wraz z wojskiem wynosi 68.635 osób). Nic więc dziwnego, że przy łada okoliczności, grożącej zmniejszeniu tego napływowego żywiołu, powstaje tak wśród mieszczan tutejszych, jak w sferach rządzących gospodarstwem gminnym po płoch i alarm. W ciągu kilku lat postrachem takim była ustawiczna zniżka rubla, wrzaskom oddziaływająca niekorzystnie na finansie Krakowa. Dziś takim widmem straszącym ma się stać zamierzany w caracie ukaz podwyższenia taksy paszportowej, której wysokość ma zmniejszyć ilość zamieszkałych w Krakowie lub przejeżdżających tędy za paszportami moskiewskimi osób i temsamem oszczędzić dochody Krakowian. Zbyt przeceniana była doniosłość tego reakcyjnego rozporządzenia władz moskiewskich. Bo najpierw mało ono da się poczuć ludzom mającym, na których głównie może zależeć dochód tej lub owej warstwy takiego miasta nadgranicznego, jakim jest Kraków; a następnie procent przebywających tu z pod berła carskiego osób nie jest tak znaczny, jak sobie nieświadomi stosunków wyobrażają. Ludność zakrajowa wynosi tu prawie 9% (właściwie 8,86% — we Lwowie 4,61%), czyli 5298 osób podług spisu ludności z 1880 r. Na tę właśnie ilość składa się zarówno ludność do innych państw należącą, jako też z krajów korony węgierskiej i z innych krajów reprezentowanych w Radzie państwa. Gdy od tego jeszcze potrącimy przejeżdżających, bądź przemysławających się bez paszportów, bądź w ogóle nieprzysparzających dochodu Krakowowi, to ilość osób, o które się może tu rozchodzić, nie przeniesie dwóch tysięcy, a z tych jest zaledwo czwarta część mającej, którym żadnej różnicy nie uczyni wyższa lub niższa taksa paszportowa.

Okoliczność więc ta da się maluczo uczuć Krakowowi. Lecz mybyśmy pragneli, aby dała się uczuć więcej, albo żeby nasz rachunek okazał się mylnym, bo trzeba przecie raz skończyć

z tą polityką finansową, która uważając Kraków za „serce Polski“ w znaczeniu moralnem, radaby skorzystała z analogji fizjologicznej i do tego serca odprowadzała też „soki gospodarcze“ z całej Polski, z zupełnem zaniedbaniem własnej produkcji. Polityka ekonomiczna Krakowa przypomina w tej mierze politykę (jako nie ekonomiczną) a raczej aspirację polityczną całej Polski, do tak niedawna odczuwanej i wyznawanej przez nas, a operującej przyszłością narodu nie na własnej pracy, lecz na pomocy z zewnątrz. A jak ostrażenie się z tych aspiracji i polityki się tej polityki musi być w ostatecznym rezultacie korzystnym dla nas, tak też i zaniechanie dotychczasowej polityki ekonomicznej Krakowa, wychodzącej z bawienia od kieszeni zakordonowanych, sprowadzi korzystną dla miasta reakcję i obudzi wewnętrzną, samostną jego produkcję.

Dlatego też w sam czas Rada miejska, zwołana przez prezydenta na poufne posiedzenie, zajęła się ważnymi kwestjami gospodarczymi, które jak odpowiadają programowi ekonomicznemu, posubionemu przez prezydenta w dniu jego elekcji, tak też mogą być bliskim etapem do zmiany dotychczasowej polityki. Znajnowo się więc na owem posiedzeniu takimi sprawami, jak zaprowadzenie jarmarków na bytło, urządzeniem stacji popasowej dla wołów na tutejszym dworcu kolejowym, i wreszcie koniecznością otwarcia stacji kolei Transwersalnej nie o parę kilometrów od Krakowa, lecz na przeciw Wawelu. Wszystkie te trzy sprawy, nieobojętne i dla reszty kraju, w pierwszym rzędzie są żywotne dla Krakowa, i choć w części przyczynić się mogą do przywrócenia mu tego stanowiska handlowego, jakie miał w wiekach średnich, gdy był wielce ważnym punktem tranzytowym na wielkim gościuńcu światowym, prowadzonym ze Wschodu na Zachód. Targi zaś na bytło i stacja popasowa dla wołów znacznie ułatwi tutejszym rzemiełnikom wywóz rzeźnego mięsa na targi wiedeńskie, z kąd już kilkakrotnie zachęcano do tego Krakowian.

Przypominając sobie *Ludność*, organ niby socjalistyczny, który zapowiadał chęć zreformowania i uszczelnienia rodzaju ludzkiego, a który po wyjściu paru numerów skończył na a-nem, jak jedni utrzymują, czy na nadmierny upust krwi przez prokuraturę, — jak chcą inni. Wydawca i redaktor jej p. Jahn stoi dziś przed ławą przysięgłych, i już we wstępem plaidoyer z okropną wystąpił filipiką przeciw *Czasowi*. Stanąwszy przed krótką sądowną jak oskarżony o nadużycie zaufania paru osób, które mu powierzyły kilkaset guldenów, p. Jahn obwinia *Czas*, że ten presja (a prokuratorję spowodował skargę mu wytoczoną (o której bezzasadności mocno jest przekonany), a to w tym celu, aby nie mogąc uciec, posiednio za-bić wydaną przez niego *Ludność*, i wierzy, że jak prokuraturę odstąpiła od 56 punktów pierwotnie naprowadzonego przez *Czas*, a zamierzonego przez prokuraturę oskarżenia, tak też 57 i 58. punkt uzna sąd za bezprzebiegiotowe. W chwili, gdy to piszę, proces się jeszcze nie skończył, i rozprawa trwa dalej.

Odesa d. 19. kwietnia.

Jenerał-gubernator Hurko w czasie ostatniego pobytu swego w Petersburgu, złożył sprawozdanie o stanie noworosyjskiego kraju. W sprawozdaniu tem odmalował stan ludności pod względem politycznym w jak najczarniejszych kolorach. Wszystkie warstwy społeczne mają być napojone rewolucyjnymi ideami i nienawiścią przeciw rządowi. Hurko domaga się rozszerzenia i wzmocnienia władzy jenerał-gubernatora, sądu sądowego dla podejrzanych o rewolucyjne knowania, gdyż według jego zdania zyska administracyjna nie osiąga skutku. W drugim sprawozdaniu o kwestji żydowskiej w południowej Rosji, odeski jenerał-gubernator znajduje, że wpływ żydowski, uczący się młodzieży, demoralizuje uczniów Rosjan i dlatego należałoby ograniczyć ilość uczniów żydów w średnich naukowych zakładach do 16 a w uniwersytecie do 10 proc.

Prócz tego w sprawozdaniu dowodzi Hurko, iż żydom nie należy udzielać żadnych przywilejów i praw, gdyż ludność prawosławna przyjmuje wieści o równoprawieniu żydów jak naganę — mogą się powtórzyć ruchy anty-żydowskie i jeżeli ludność prawosławna oświci się z nimi, zagustuje w nich — z czasem ruchy te mogą się zwrócić przeciw rządowi. Jenerał-gubernator jest tego zdania, ażeby żydom pozwolono zajmować się handlem tylko tym, co biorą świadectwa pierwszych gildji. Zabronienie żydom kupna i dzierżawienia ziemi, zabronienie posiadania fabryk i wszelkich zakładów przemysłowych, byłoby środkiem radykalnym ośwobodzenia, według zdania Hurki, ludności chrześcijańskiej z pod eksploatacji żydowskiej.

Wyrok w sprawie 26 rewolucjonistów otrzymał się już zapewne drogą telegraficzną. Z 23 pod sądnych (3 uciekli w wilej procesy) z wyłączeniem Popielnickiego, który został uwolniony, wszyscy zostali skazani do ciężkich robót lub na pośilenie.

W nocy z 8. na 9. kwietnia aresztowano w Odesie z górą pięćdziesiąt osób. Aresztowanie nastąpiło skutkiem rozkazu z Petersburga.

Kilka dni temu aresztowano w Petersburgu Filipow, żonę towarzysza prokuratora kazanskiego okręgowego sądu. Filipowa od kilku lat, jak się urzędowo wyrażają w Rosji, znajduje się w nielegalnem położeniu i brała udział w rewolucyjnych knowaniach. W jej celi więziennej odwiedzał ją Orzewski i znalazłono u niej korespondencję kompromituującą wiele osób. Prócz tego miała zrobić ważne zeznania. Na mocy własnie tych zeznań i korespondencji nastąpiły aresztowania w Odesie i innych miejscach. W liczbie aresztowanych w Odesie znajduje się dwóch oficerów pułku lubańskiego, Kramski i Stratonow. Ze studentów odeskigo uniwersytetu aresztowano Oslobinkę, Daniłowicza i Martynowicza w mieszkaniu, a sześciu w jadalni studenckiej, gdzie aresztowano i pomywaczkę, dziewczęcinę lat 16 liceją. Aresztowano ją tylko za to, że nosiła jedzenie więźniom politycznym. Prócz tego aresztowano trzech studentów charkowskiego uniwersytetu, którzy przybyli do Odesy na święta, i profesora gimnazjum Iwanienka. Reszta aresztowanych należy do rozmaitych warstw społecznych, a między nimi i żołnierze.

Prócz ucieczki trzech podsądnych, uciekł jeszcze Pietrow, który miał figurować w procesie dwudziestu dwóch. Proces ten zapewne rozpocznie się dopiero po Wielkiejnocy, wedle starożytnego stylu.

Pietrow po złożeniu kaucji 10.000 rubli i poręczeniu szefa kancelarji jenerał-gubernatora, został wypuszczony z więzienia.

Przed trzema dniami, poprzedzającymi proces 26, przejechał granicę i już z Paryża pisał do szefa kancelarji przepaszając, że nadużył zaufania. Sądzi jednakże, iż ucieczka swoją nie wyrządził mu krzywdy. Pietrow prosi, ażeby kłaniał się prokuratorowi Prochorowowi i także przeprosił go za uczyniony mu zawód, że zostanie pozbawiony przyjemności oskarżania go.

Ziemie polskie.

Świeżo otwarta kolej Zabińsko - Pińska nie usprawiedliwiła różowych nadziei wielu z tamtejszych ziemian, którzy w nowej linii upatrywali nowy środek do powiększenia dochodów. Wprawdzie nastąpiło odnowienie w komunikacji, a przez to samo osiągnięto kilka kopiejek zysku na pudzie od sprzedanego żyta, inne ziarna rozchodzi się po okolicy i miejscach bez odstawy na kolej, ale podrożenie drzewa wszelkiego gatunku, i robotnika, o którego, mimo znacznie wzrastającej płacy, jest niesłychanie trudno, sprawiło, iż straty przewyższają o wiele więcej osiągnięte zyski, jeśli osobliwie wziąć na uwagę ten nieład w gospodarstwie, który sprowadza niedostatek roboczych rąk.

Brak robotnika jest tak wielki, że chociaż już wiosna za pasem, i za dni kilka a najdalej kilkanaście rozpoczynają się roboty w polu, a było wydzie na pastwiska, pomimo to wszystkich, wiele dworów niema jeszcze potrzebnej ilości parobków, a nawet pastuchów do paszenia bydła. Wzdraganie się ludności w tym roku od przyjęcia służby po dworach, powoduje po większej części nadzieja budowy urojonych kolei w okolicy, które wytwarzają własną wieśniacza fantazja, a bardziej jeszcze obfity plon zebrany w roku minionym. Lud tutejszy jest z natury leniwy i w potrzebach swoich bardzo ograniczony; byle światła nagrobienie, byle zapas żyta i ziemniaków w komorze, a w dodatku 10 groszy na kruczek (kwatarka) wódki w kieszeni, a chłop mało dbać będzie o zarobek.

Potrączywszy o dwór i chłopka, może będzie nie od rzeczy zaznaczyć, że stosunki między nimi, tj. dworem a ludem, przynajmniej tutaj, są nienajlepsze i dosyć napięte. Wzajemna nieufność, jak również niechęć, zawiść i chęć wyzyskania strony więcej zamożnej, cechują obecne stosunki wsi do dworu. Co wytworzyło taki niedobry stosunek, nie śmiem rozstrzygać stanowczo, wszakże, zdawałoby się, że w części winna temu pańszczyzna i jej tradycje, a bardziej jeszcze, niedawno powstałe, ale coraz bardziej szerzące się w ludzie uprzedzenie, że ziemia winna w całości i niepodzielnie należeć do chłopów, i że jedynie panowie, dzierżący w swem ręku wielkie obszary, tamują jemu drogę do szczęścia. Spacone pojęcie o prawie własności ziemi prawdopodobnie wytworzyło godny zanotowania fakt, iż nowoprzybyli właściciele majątków, pomimo wspólności religij, są przez ludzie widziani i cieszą się daleko mniejszą sympatją, niż dawniejsi panowie. Oświata ludowa chyba nigdzie nie stoi tak nisko jak tutaj, a właścicieli krzewiście takowej, duchowieństwo i nauczyciele więcej (nastawieni), czy skutkiem osobistej nieudolności, czy też skutkiem innych przyczyn, nie robią nic a nic, coby mogło posłużyć do umoralnienia ludu i rozwinięcia umysłu.

Na zakończenie notuję, że inwentarze nasze przebywają obecnie kleskę głodową; nieurodzaj traw i długotrwała zima sprawiły, iż zapasy karmy są do reszty wyczerpane, a bydlę podtrzymuje swoją egzystencję małemi porcjami słomy wątpliwej wartości.

Z Izby handlowej.

Posiedzenie z dnia 24. kwietnia. Obecnych członków 15. Przewodniczący, prezes Izby p. Simon.

Towarzystwo techniczne lwowskie i krakowskie wystosowało memorandum do rządu, aby wobec zbliżającego się końca przywileju kolei północnej cesarza Ferdynanda (w r. 1886), tenże starał się przynajmniej o nabycie części drogi z Bygmina do Krakowa, tym bowiem sposobem przerwie się niejako łączność interesów, kolei Karola Ludwika i Północnej, które kartellami związane, swojemi taryfami szkodzą interesom kraju. Towarzystwo techniczne prosi o poparcie Izby handlowej, co też jednogłośnie uchwalono.

Wydział Koła politycznego we Lwowie, który wypracował memorandum do rządu i Koła polskiego w sprawie przeniesienia do kraju zarządów kolei galicyjskich tak prywatnych jak państwowych — żąda również poparcia ze strony Izby.

Sekr. Izby B. Odyński ki nadmienienia, iż Izba handlowa już kilkakrotnie w tej sprawie udawała się do rządu. Jej jest zasługą, że w statucie kolei Albrechta został warunek wstawiony, iż zarząd je ma mieć swoją siedzibę w kraju. Cóż z tego, kiedy mimo to główny zarząd tej kolei był i jest we Wiedniu, chociaż dzisiaj rząd objął tę linię w posiadanie. Na memorandum Izby w tej sprawie, wystosowany do ministerstwa przed rokiem, Izba nie otrzymała nawet odpowiedzi. Komisja wnosi przeto, aby wysłać do rządu i Koła polskiego memorandum, w którym należy żądać: 1. aby zarządy kolei galicyjskich miały swoją siedzibę w kraju. 2. Aby decentralizacja zarządów, której nie na przeszłość nie stoi, natychmiast nastąpiła, a zwłaszcza te oddziały administracji, które mają bezpośrednią styczność z publicznością, powinny być bez zwłoki do kraju przeniesione.

P. Grom a n wykazuje, jak mało można mieć nadziei, aby starania w tym kierunku odniosły jakikolwiek skutek. Popiera wniosek komisji, gdyż sądzi, że chociaż niewiele da się się wygrywać, to jednakże, aby jedynie pierwsze żądanie kategorycznie postawić. Koleje same przyjdą z projektem częściowej decentralizacji.

P. Gubrynowicz nie wierzy w możliwość osiągnięcia celu, za pomocą pisaniny — żąda więc wysłania dwóch delegatów, którzyby łącznie z delegatami Rady miejskiej, jeżeli zostaną wysłani, sprawę energicznie poparli.

P. Grom a n usprawiedliwia się, dla czego mniej jest obecnie wymagającym od p. Sokala, który zasadniczo ma słusność. Wobec jednak przekonania najgłębszego, że przeniesienie zarządu istniejących kolei nie nastąpi, gdyż tego nie życzą sobie nawet nasi panowie, którzy zasiadają w Radach nadzorczych — gdy dalej, nawet nasza delegacja w tym kierunku działa o tyle, aby pozornie wyglądało, że coś się robi — rząd zaś widząc, jak mało delegacji gal. na tej sprawie zależy, oczywiście nie myśli tej sprawy popierać — dlatego mówca popiera skromny wniosek komisji.

Po dłuższej dyskusji uchwalono wniosek komisji i wybór dwóch delegatów — na wniosek pana Sokala uchwalono zawiadomić o wysłaniu delegatów Izbę krakowską i brodzką.

Na delegatów wybrano pp. Simona i Budyńskiego. Ponieważ p. Simon usprawiedliwił się nie-możliwością przyjęcia mandatu z powodu subskrypcji krajowej pożyczki — wybrano przeto p. Gubrynowicza.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Dnia 25. kwietnia.

* Stan powietrza nie uległ zmianie; niebo pochmurne, a przymet panują silne wiatry północno-wschodnie. Termometr wskazuje 10 stopni ciepła w południe.

* Ślub panny Anny Boeckaj, ulubionej śpiewaczki naszej operki z panem Manowarą, komisarzem c. k. dyrekcji poczt. we Lwowie, odbył się wczoraj w kościele katedralnym.

* Bank krajowy choć nie ma jeszcze pieniędzy w swoich kasach, uzupełnia pomalutko swój etat. Syndykiem banku został mianowany adwokat dr. Tili, sekretarzem banku p. Włodz. Milowicz, buchalterem p. Morawski.

* Dyrekcja Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych zawiadamia szanownych członków, iż nie otrzymawszy dotąd promii „Sara“, która według nadesłanego listu frachtowego jeszcze dnia 9. marca b. r. z Paryża odeszła, a dnia 3. kwietnia już raz telegraficznie reklamowaną została — wnosi dnia dzisiejszego ponowną reklamację telegraficzną do nadawcy p. Gonpila.

* Ogólne zgromadzenie członków Towarzystwa Tatrzańskiego, odbędzie się we czwartek dnia 3. maja b. r. o godzinie 11. przed południem w głównej sali ratuszowej we Lwowie. Celem tego zebrania będzie zawiązanie i ukonstytuowanie się nowego oddziału Towarz. Tatr. z siedzibą we Lwowie, a obejmującego następujące powiaty: Lwów, Bóbrka, Zydaczów, Strij, Turka, Stariemsto, Sambor, Drohobycz, Rudki i Gródek, — i to na podstawie uchwalonego przez walne zgromadzenie Tow. Tatr. w Krakowie a zatwierdzonego przez namiestnictwo statutu.

Porządek dzienny: 1. Zagajenie. 2. Sprawozdanie z przedwstępnych czynności, dotyczących zawiązania oddziału lwow. Tow. Tatrzańskiego. 3. Uchwalenie budżetu oddziałowego na r. 1883. 4. Wybór przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego, sześciu członków i sześciu zastępców-członków do zarządu. 5. Wybór jednego reprezentanta oddziału lwow. w wydziale Towarzystwa Tatr. w Krakowie (na podstawie §. 15. statutu Tow. Tatr. z d. 7. kwietnia 1880, l. 16822). 6. Wnio-ski członków.

* Sady obwodowe w Brzeżanach i Jasle mają wejść w życie już z początkiem przyszłego roku.

* Nadzwyczajne zebranie członków „Lwowskiego chóru męzkiego“, odbędzie się dnia 2. maja (w środę) o godzinie 6. wieczorem w ratuszu w IV. klasie żeńskiej szkoły wydziałowej II. piętro. O li-czne zebranie się uprasza przewodniczący.

* Chór męszany nowo powstały, zbiera się na próbę każdej środy o godzinie 6-jej w IV. klasie szkoły wydziałowej w ratuszu.

* Zakład o majątek lub rękę. *New York Herald* donosi: Polka, panna Kusinska zrobiła zakład z Arturem Clomson, właścicielem sklepu kolonialnego, iż pierwsza w oznaczonym bardzo krótkim terminie przejdzie 100 mil angielskich. Jeżeli rodaczka nasza przegra, ręką jej będzie nagrodą wygrującego; jeżeli wygra, przejdzie na jej własność handel p. Clomsona bez jego osoby. Podobno już kilku Anglików gra na ten zakład.

* Towarzystwo hydropatów odbyło w niedzielę popołudniu dnia 22. b. m. walne zgromadzenie przy udziale wcale liczego grona członków, złożonego tak z panów jak i pań.

Posiedzenie zajął prezes Towarzystwa pan inż. Goltental krótką przemową, w której stwierdzając z powodu licznego zebrania żywsze zainteresowanie się sprawami Towarzystwa podniósł, iż pożyteczne cele jakie sobie Towarzystwo wytknęło, tylko połączonymi siłami osiągnąć się dadzą, a zaznaczając, iż do tego współdziałanie pań niepospolicie przyczyniły by się mogło, wyraża ze względu na skład zgromadzenia, jak najlepsze nadzieje dla rozwoju Towarzystwa na przyszłość.

Z porządku dziennego przyjęto do wiadomości sprawozdanie z czynności Wydziału, odczytane przez sekretarza Towarzystwa pana Latonia i udzielono na wniosek sprawozdawcy komisji rewizyjnej pana c. k. nadkontrolora Starkla Wydziałowi absolutorium. Dalej przystąpiono do wyboru nowego Wydziału i komisji rewizyjnej kartkami. Podczas aktywnym przedstawiał p. insp. Baranowski imieniem Wydziału wniosek tegoż, dążący do zabezpieczenia Towarzystwu stałego lekarza hydropaty.

Po należytym i wyczerpującym zmasadnieniu, wniosku przez p. Baranowskiego, rozwinęła się nad tymże żywa dyskusja, w której brał udział pp. dr. Wenanty Piasecki, dr. Teofil Sozański i Sobotowski, poczem na ostateczne przemówienie sprawozdawcy uchwalono przekazać nowemu Wydziałowi, ażeby się starał w drodze stosownej za porozumieniem się z członkami i z odpowiednim lekarzem, celem zabezpieczenia funduszu potrzebnych na opłacenie stałego lekarza hydropaty dla członków Towarzystwa i przedłożyć w swoim czasie rezultat, ewentualnie ostateczny wniosek walnemu zgromadzeniu.

Na umotywowane przedstawienie p. Sobotowskiego, uchwalono następnie po przemówieniach pp. Baranowskiego i Kurowskiego na wniosek p. Edwarda Heppego, polecić Wydziałowi by się udał do władz odpowiednich, z prośbą o zaprowadzenie katedry osobnej dla wykładow hydropatji wraz z kliniką odpowiednią przy fakultecie medycywnym istniejącym w Krakowie i ewentualnie w kraju jeszcze powstać mającym (?) Na wniosek p. Sobotowskiego polecono także Wydziałowi starać się o pozyskanie dla Towarzystwa członków wspierających.

Wreszcie uchwalono na wniosek p. dr. Sozańskiego umorzenie dotychczasowych założeń od członków Towarzystwa i ściąganie wkładek począwszy od 1. maja drugiego kwartału b. r. i na tem posiedzenie zamknięto.

* Romans bośniacki. W tych dniach rozegrał się we Lwowie jeden z ostatnich kilku wielce dramatycznej historii, która zakończyć się może nawet tragiczną katastrofą...

Początek jej sięga czasu, kiedy wojska austriackie zajęły Bośnię. Pewien oficer poznał tam nroczą Bośniaczkę, z którą związał stosunek miłosny, za przyzwoleniem jej ojca, właściciela obszer-nych gruntów w okkupowanym kraju... Zadecydowane było już małżeństwo pod warunkiem postawionym ze strony syna Marsa, że piękna Bośniaczka naberze wprzód nieco europejskiego polotu i wykształcenia. W tym celu miała udać się do Wiednia. I tak się stało rzeczywiście. Oficier nie podej-rzywający czystych, jak sądził, zamiarów porucznika, powierzył mu swoją córkę zupełnie. Pan porucznik urzeczywistniwszy swoje zamysły, posłał Bośniaczkę do Wiednia, do swego brata, który zapiekował się niy narzeczoną porucznika w sposób... niegodny. Tymczasem przeniesion p. k. Bośnią do Lwowa... Bośniaczka dowiedziawszy się o tem, przybyła tutaj, chcąc wyszukać swego narzeczonego. Ten, zawiadomiony przez brata listownie, nie zjawił się nawet na dworcu kolei, ale wysłał dwóch kolegow, którzy mieli przysięgać... ofiarę. Było to w zeszłym tygodniu. Kiedy Bośniaczka przybyła, koledzy pana eksnarzeczonego perswadowali jej, że nie może zobaczyć z ukochem, ponieważ w on inspekcje nocną w koszarach, a zarazem ofiarował jej ci panowie swoje towarzystwo. Zawiadzi-oną w nadziejach swoich i już nauczona gorzkim

Aleksander Chmielewski.

1814 — 1882.

(Ciąg dalszy.)

Gdy naród cały z oburzeniem przyjął znakiem piórem radcy stanu skreślony program samobójstwa politycznego, a pracą nad wewnętrznym rozwojem i rozbudowaniem zachowaniem się wobec spraw Europy okazał swą dojrzałość, czy nie właściwie było każdemu, kto tę ziemię kocha, spełniać swoje na dziś obowiązki, nie przesadzając jutra, zostawić je przyszłemu pokoleniu. A jednak wciąż nuda Targowicy dźwięczy jak w brzosznie „sprawa Polska, jako wewnętrzna sprawa państwa Rosyjskiego“, tak w pismach licznych zwolenników faktów spełnionych. Przykład wielkiego człowieka, który nie liczył się z dążnością narodu, i zamiast stać się gwiazdą przewodnią, stał się jedną z tam, czy nie powinien nauczyć tych, co chcą być kierownikami narodu, a z własnych wątpliwości pierś leją trującą w serca współbraci... My zaś powtarzamy: do pracy wszyscy na dziś, a jutro będziemy takimi, na jakie zasłużymy.

Droga rozwoju sił wewnętrznych i ducha narodu, przechodzenia tradycji i postępu rzeczywistego, przy otrząśnięciu się z wiekowej apa-

tji i naleciałości obcych, ta droga, na którą, możemy śmiało powiedzieć, wszedł dziś cały naród, miała zawsze u nas swoich szczerych i sumiennych pracowników. Pomimo wielkich strat po 1831 roku, wszędzie znaleźli się ludzie, którzy uważali za obowiązek słusne dążeń walek dziejowej. Ojczyzna Mickiewicza i Zana, pełna ich tradycji, w cichych zakładkach, przy domowym ognisku, a nawet w służbie publicznej, o ile tej zakres był nam dostępny, pracowała z polską myślą i litewską wytrwałością.

Emisarjusze Wokowicz, Konarski, Roher, jeśli znaleźli sympatię i współdziałal, to obok coraz wybitniej zaznaczał się nowy kierunek, potrzeba wewnętrznej reformy, pracy nad sobą samymi.

Bronisław Zaleski w Dorpacie z kołem swoich rówieśników, jawnie wygłaszał opinie przeciwne bezowocnym ruchom, a potrzebę organicznej pracy. Pod jego to wpływem na wybrach w Minsku żądano uwolnienia włościan. Przyjacieli i kolega Bronisława, Żeligowski (Antoni Sowa) w swoim „Jordanie“ wyraźnie zaznaczył ten nowy kierunek. Otwarcie tam mówi, że nie spisków, nie obrań krwawych nam potrzeba, ale poznania siebie, oczyszczenia domu ze śmiecia, mądrej woli, aby za nią Bóg „stał się“ w niebie wywrzek. Pomimo niezbyt doskonałej formy, ta wybitna dążność Jordana do celów praktycznych dotykałnych, do przerozdzenia siebie przedewszystkiem, tłómaczy przyjęcie

sympatyczne przez młodzież wileńską tego utworu. Wpływ praktycznych poglądów na życie narodu, jeszcze wybitniej okazał się na młodzieży petersburskiej w latach 1844—1848: Żadne stowarzyszenia formalne, żaden spisek wśród nich się nie szczył, a jednak „związani w jedno ognio przeszli przez życie, kierując się jedną myślą przewodnią, czy to w sprawie włościańskiej, czy w wypadkach 1863 r. Było więc wśród Litwy przed rokiem 1863 nie mało już ludzi, którzy chociaż „po staremu“ wierzyli w Polskę, to jednak drogę do jej odzyskania widzieli w powolnej pracy, w zachęcaniu do niej coraz szerszego koła, i to przez całe życie. Patrzyliśmy dla nich nie był szatą odświętną, ale jakby koszulą, którą na chrzcie św. nam dano, i którą nie skalana mamy odnieść przed tron Tego, który nam te ziemskie ojczyzny wyznaczył.

Jednym z tych ludzi od kolebki do grobu niezmiennych w zasadach, twardej jak stal, a czystych jak iza — był Aleksander Chmielewski.

Aleksander Chmielewski urodził się 1814 r. w powiecie Szawelskim, wówczas guberni Wileńskiej, a dawnem księstwie Żmudzkim, w wsi ojczystej Doubalskiej z rodziny niezamożnej szlacheckiej. Pamiętał też całe życie zacy Aleksander o swem szlacheckim pochodzeniu, że ten stan przez wiele wieków był jedynym przedstawicielem narodu, obowiązkiem

wię szlachcica błądy przeszłości, pracą i ofiarą nagradzać i innego przywileju do szlachectwa on nie przywiązywał. Lat 16. ukończył szkoły w Krocach, i jak na prawe dziezie Żmudzi przystało, w szeregu bratnich pod dowództwem Ezechiela Staniewicza odbył kampanię 1831 roku.

Po upadku powstania, brak zupełny środków do dalszego kształcenia się, zmusił Chmielewskiego do wstąpienia do służby w kancelarii. Sumiennność, praca, stały charakter, zwolna utorowały mu drogę, został sekretarzem szlachty powiatu Szawelskiego, sekretarzem Izby cywilnej w Wilnie, a z tej posady 1842 r. został powołany przez jenerał-gubernatora z początku jako sekretarz, następnie jako urzędnik do szczególnych zleceń.

Na tej posadzie zastawał do 1855 r. Urzędnik przy trzech moskiewskich satrapach w Wilnie, jakkolwiek zakres jego czynności był wyłącznie do spraw cywilnych, jednakże kto zna, co to jest służba rządowa w carstwie, ten się zapewne zadziwić może, że o takim człowieku z taką czcią mówimy. Tak, i to właśnie cechuje nasz naród, że najtrudniejsze przejścia, jeśli z jednej strony niekorzystnie działają na słabe charaktery, to też i wyrabiały osobistości niepospolite. Znałem ludzi, którzy dzieckiem jeszcze, ze szkolnej ławy zaczęli swoją karierę służbową od kancelarii, tak zwanego przystawa (najniższy urząd w administracji) i doszli do

posad radców gubernialnych, a zawsze byli równie pracowici, sumienni, a nie mając żadnego funduszu zawsze byli gotowi poświęcić całą swą karierę na głos Polski, bo żyli zawsze po polsku. Ta praca cicha, to żadna, powiecie, zasługa, to tylko spełnienie obowiązków; ale kto się zbliża przyjrzał temu życiu, ten wie, jakiego hartu potrzeba, by wyjść czystym z tego błota, które się służbą rządową w Rosji nazywa.

Aleksander Chmielewski, urzędnik też od dziecka, z charakterem niezłomnym acz cichy i łagodny, więcej zamknięty w sobie niż wymowny, jednakże w kole bliższych znajomych, szerzył zawsze te zasady, które ściśle zastosowane w życiu własnem, cechowały go jako obywatela, kochającego swój kraj przedewszystkiem. Człowiek wyższych zdolności, pracowity, ściśle wypełniający obowiązki urzędu, pozyskał uznanie znanego skapka Mirkowicza, z Mikotajewskiej szkoły satrapy Bibikowa, a prawdziwą życzliwość z gruntu serdecznego Narimowa. I ten wzorowy urzędnik, nie tylko nie spłamił się nigdy żadnym dwuznacznym postępkiem, ale nawet i cień podejrzenia nie padł nigdy na jego przekonania, jako obywatela i Polaka. Wkrótce to okazało się i bardzo świetnie dla Chmielewskiego.

(C. d. n.)

ŚWIEŻE wody mineralne

krajowe, t. j.: Rymanowska, Iwonicza,
Szczawnicka, Żegiestowska, Krynicka i tp.
zagraniczne:
Marjensbadzka, Karlsbadzka, Selterska;
wszystkie gorzkie i t. p.
są do nabycia w głównym składzie
J. Inhatowicza,
ulica Kopernika, liczb. 3.

Jaja! Jaja! Jaja!

poszukuje do kupienia lub przyjmuję
komis przy tygodniowym odbiorze 100 do
500 sztuk. Bankowe i inne rekomenda-
cje. Na żądanie załatwi. Oferty pod J.
J. Metcalf, Egg Merchant, Liverpool-England.

Umar! Konstanty syn Józefa, wnuk
Konstantego, Kulikowski, z po-
zostawieniem sukcesji. — Upra-
szam o adresy z rodowodami
osób związanych ze zmarłym po-
krewieństwem przez dziada jego, —
także pochodzących w prostej linii od
Kajetana Kulikowskiego, urodzonego
w Tarnopolu w połowie zeszłego stu-
lecia. **Leon Majewski,**
1377 1-2 fotograf w Tarnowie.

Dr. CHABLE ulica Vivienne 26,
w Paryżu.

DEPURATIF
du **SANG**
Syrup ten leczy krew,
czyszczy, wyrzuca
szkodliwe, oczyszcza
krew.

POMADA przeciw liszajom, wyrostom.

KAPIELE MINERALNE przeciw słabo-
ściom naskórnym. 859 21-32

PLUS DE
COPAHU

SYROP z CYTRY-
NIANU ŻELAZA, le-
czy gorączkę, utratę na-
sienia i upływ bieli.

1575 • FABRYKA ZAŁOŻONA W ROKU 1575
CES. KRÓL. AUSTRIACKI NADWÓRNI DOSTAWCY
KÖNIGLICH NIEDERLAND. NADWÓRNI DOSTAWCY

ERVEN LUCAS BOLS
FABRYKA WYBORYCH LIKIERÓW HOLENDERSKICH
W AMSTERDAMIE.
FILIE: W WIEDNIU, I. AM HOF 3.

W PARYŻU: BOULEVARD HAUSMANN 32. W BRUKSLE: RUE DE L'ÉQUATEUR 11. W SCHYVENINGEN: GALERIE 22.

NAŚLADOWANIA NASZYCH LIKIERÓW BĘDĄ SĄDOWNIE POSZUKIWANE
CENNIKI PRZESYŁAMY NA ŻĄDANIE BEPŁATNIE.
DIA DOGODNOŚCI SZANOWNEJ PUBLICZNOŚCI URZĄDZILIŚMY SPRZEDAŻ NASZYCH LIKIERÓW PRAWE
WE WSZYSTKICH MIASTACH GALICJI, W HANDLACH KORZENIOWYCH, KUKIERNIACH I KAWIARNIACH.

Główny zastępca dla Galicji i Bukowiny p. N. Brandler we Lwo-
wie ulica Hetmańska 1. 10.

Wodolecznicy „Helenenthal“
Baden pod Wiedniem.
Pension Sacher.
Lekarz kierujący: dr. Podzahradszky.
Szwedzka gimnastyka lecznicza, nagiętność, elektryka, kuracja
dysenteryczna, kuracja winogronowa.
Uroczą okolicą w Helenenthal, bezpośrednie połączenie tramwaju z
dworcem kolejowym w Baden, największy komfort przy miernych cenach.
Blizsze objaśnienie i prospekt w administracji i u lekarza kierownika
we Wiedniu, Universitätsstrasse 4, od 3 do 4 godzin. 1098 1-20
Otwarcie 1. maja.

Racjonalnym i doświadczonym środkiem leczącym
dla
cierpiących na płuca,
bladaczkę, niedokrewność,
przeciw **tuberkulom** (suchotom) w pier-
wszych okresach, **zapalnym i chroni-**
cznym katarom płucowym, wszel-
kiego rodzaju **kaszlowi, kłuszkowi,**
chrypce, duszności, zatęsknieniu,
dalej dla **skroficznych, rach-**
tycznych i rekonwalescen-
tów jest

syrop żelazisto-wapienny
prof. dr. Juliusa Herbarzy w Wiedniu.
SKUTKI: dobry apetyt, spokojny sen, wzmagające się tworzenie
krwi i kości, zwolnienie kaszlu, rozpuszczenie śluzów, ubywanie
nocnych potów, ospałość, przywrócenie ogólnych sił, powolne zasie-
pienie i (niezależnie) tuberkulom.

Plan uszanowania.
Do pana Juliusa Herbarzy, aptekarza w Wiedniu.
Ponieważ pański wapienno-żelazisty syrop oddaje mi dobre usługi,
albowiem za pomocą tegoż uzyskałem doskonałe zdrowie,
npraszam o przysłanie mi jeszcze trzech flaszek do dodatkowej kuracji.
Gr. Stenowitz, p. Aspitz, d. 18. marca 1892.

Plan uszanowania.
Do pana Juliusa Herbarzy, aptekarza w Wiedniu.
Ponieważ pański wapienno-żelazisty syrop oddaje mi dobre usługi,
albowiem za pomocą tegoż uzyskałem doskonałe zdrowie,
npraszam o przysłanie mi jeszcze trzech flaszek do dodatkowej kuracji.
Gr. Stenowitz, p. Aspitz, d. 18. marca 1892.

Plan uszanowania.
Do pana Juliusa Herbarzy, aptekarza w Wiedniu.
Ponieważ pański wapienno-żelazisty syrop oddaje mi dobre usługi,
albowiem za pomocą tegoż uzyskałem doskonałe zdrowie,
npraszam o przysłanie mi jeszcze trzech flaszek do dodatkowej kuracji.
Gr. Stenowitz, p. Aspitz, d. 18. marca 1892.

Cenę się być powodowanym wyrazić panu szczerą podziękę moją
za pański w skutkach zbawienia syrop żelazisty z podłożem wapi-
nym, który zażywałem moją żonę, opuszczając przez kilka lekarzy jako nieuleczoną.
Która wzięła w rękę moją żonę, użyła jednak ten syrop, który
człowiek, gdyż tenże przysparza mi przyjemność w przeciagu ośm ty-
godni przybył jej na wadze 4 1/2 kilo. Polecam to pańskie wyborne leka-
stwo każdemu.
Josefthal (Czechy) 2. lutego 1892 **Herman Jäkel.**

Cena flaszki I. 25 ct., II. 20 ct., III. 15 ct. więcej za opakowanie.
Do każdej flaszki dołączony jest prospekt dr. Schweigera, zawierający
w sobie dokładne porównanie i wiele świadectw.

Upraszamy żądać wyrośnię „Kalk-Risen Syrop“ Jul. Herbarzy
i bacznie na powyższe przedwzrostki zapotrzebowaną markę ochronną, która
znajduje się na każdej flaszce.

Główny skład wysyłkowy dla prowincji:
we Wiedniu, „Apotheke zur Barmherzigkeit“
Jul. Herbarzy, Neubau, Kaiserstrasse, 90.

Takowy nabyć można we Lwowie: w aptece pod „Srebrnym
Orłem“ Zygm. Rucker, apt. Piotr Mikolajski i apt. M. Karzewski;
apt. H. Blumenfeld; w Krakowie: Ernest Stockmar apt.; w
Białej: Józ. Kolassa, E. Keller; w Borszczowie: Jul. Bausberg;
w Borszczowie: M. Niemczewski; w Czerniowie: u Golichow-
skiego; w Drohobycu: L. Dobrzyński apt.; w Gurahumora: E.
Botezat; w Jarosławiu: J. Bohm; w Rzymowcu: F. Fritsch; w
Kołomyjach: J. Sidorowicz; w Krywczy: H. Nitribit; w Miłoczu: M.
Quirini; w Miłoczu: A. Pawlikowski; w Podwołoczyskach: D. Schnei-
der; w Radomiu: J. Rosignol; w Radowcu: A. Karpiński; w
Sadagorze: Rabinowicz; w Smatynie: F. Niemczewski; w Susza-
wie: Ed. Liszka; w Szydłowie: K. Włodzimierz; w Stani-
sławowie: A. Bella apt.; w Samborze: Aleksiewicz apt. w Ustrzy-
kach: J. Riedl; w Żółkwi: w s. k. apt. obw. A. Dadlec.

Cena zniżona.
Nauka
rachunkowości państwowej
w polskim wydaniu
Teodora Kulczyckiego
całk. radcy rachunk. i docenta
uniwersytetu lwowskiego,
do nabycia po 3 złr. n. wydawcy
słabo w biurze dyrekcji galicyjskiej
kasy Zaliczkowej, we Lwowie, Ry-
nek, 1. 17. 1290 1-12

Hządca ekonomiczny

kawaler, mający tylko matkę przy sobie,
ukończył jedną ze szkół rolniczych
i posiadał wzorowe gospodarstwo,
posiadający dobre świadectwa,
między innymi użycie od J. J. Wiel-
możnego Tadeusza Kowalewskiego, iż jest
fachowo wykwalifikowanym rolnikiem i do-
brym wykonawcą poleceń, poszukuje od-
powiedniego zajęcia z dniem 1. lipca 1893.
Adres: W. Chyśko, rządca ekono-
miczny w Dalińcu, poczta Kamionka Stru-
miłowa — polecony. 1315 3-4

Tłumacz

z języka moskiewskiego na
polski, poszukuje zajęcia w jakim-
kolwiek biurze. Adres: w kasie admini-
stracji Gazety. 1259 1-2

Karol Morwitz
ek. notariusz
otworzył kancelarię
w Ustrzykach dolnych.
1376 1-3

Zupełnie świeży transport
ze szlaku majowego 1893 r.,
przewybornej
przez „Suez“ sprowadzanej

Herbaty
chińskiej,
mianowicie: Cena za
pół kilo
2881 3-9
Nr. 0. „ASSAM-PECCO-MANDA-
RIN“, najprzedniejsza mies-
zanka aromatyczna 2. 5.-
1. „TASZU“ Perla Chin, 261-
to-kwiatowa 4.10
2. „JUNTOJCZAN PECHA“ 4.-
3. „NANDY“ czarna mocna 3.20
4. „SOUCHONG“ mała narkot. 2.80
5. „CONGO“ sam. dobr. 2.-
6. „PROSEK“ herbaciany 1.50
7. „WYSEWIKI“ z najczystszych
herbat 1.70
8. „SOUCHONG“ najprzedniej-
sza w oryg. drew. skrzyn. 4.-
9. „SOUCHONG“ pow. na wagę 3.08
10. „CZARNA KARAWANO-
WA“ Wereszczanki, funt ros. 4.80
11. „KWIATOWA“ karawanowa
Wereszczanki funt ros. 6.-
poleca i rozkłada handel

St. Markiewicz

we Lwowie, w Ryнку, 1. 42.

Dobra Olszany

w Starej Przemyskiej położone, wła-
ściciel c. k. upr. pow. aust. Zakład
kuchenny z wytworzeniem w Wiedniu be-
dząc z pojedynczych ciast tabularnych: Ols-
zany, Rokitany, Ciszowa, Krzeszowa,
Mielnow i Cholewice się składające, są z
wolnej ręki do sprzedania.

Chegoż kupię, czy to w całości,
czy w pojedynczych częściach, raz o-
ferty swoje razem z karcą 5% ofiarowa-
nej ceny kupna wysłać mającą wnieść
wpr. do Dyrekcji Zakładu w Wiedniu,
ul. Pańska (Hofburgowa) Nr. 8. przy-
szła się zażądać, że oferty na całość będą
miał pierwszeństwo przed ofertami
na pojedyncze części.

Blizszych informacjach udziela kane-
laria podlegająca adw. k. w Przemysku
i Włocławku Stanisław Chmura, as-
rządca dóbr w Olszanie. 1349 3-3
Dr. Łobaczewski.

Całkiem nowa i niezwykła

waga na bydło,

na 1000—1250 kilo z żelaznymi poręczami
i ciężarkami ze stali w fabryce „Buga-
ny & Co.“, która pierwszy 2.0 zł. ko-
szowała, jest teraz za 150 złr. do naby-
cia u S. Hemmer, Landstrasse, Krie-
lbergasse, 11, Hochpar. Th. 5 we Wio-
dniu. 182 1-10

Zupełne zastąpienie mleka macierzyńskiego!

Ekstrakt w proszku

LIEBIGA „zupy dziecięcej“

zestawiony podług metody przez samego Liebiga autoryzowanej, w G. Halla
fabryce farmaceutycznej chemicznych produktów (dawnej) przez A. Hofgar-
ner, G. Stöger we Wiedniu. Od 15 lat doświadczenia, przez wielu lekarzy
jako najlepszy środek pożywienia dla dzieci uznany, posiada ekstrakt
z proszku Liebiga zupy dziecięcej w porównaniu z innymi preparatami liczne
zalety; zawiera w sobie pierwiastki wytwarzające krew i ciepło w obfitym
stosunku jak mleko dla dzieci, nie podlega zepsuciu, nie jest szkodliwym
środkiem pożywczym, któryby mógł usunąć mleko, lecz przydaje do mleka
krowiego te części składowe, które nadają mu właściwość do mleka macie-
rzyńskiego, jest doskonałym a przeto najlepszym środkiem pożywczym, albo-
wym flaszka tego wystarcza na taki sam przeciąg, jak 4 puszki innych pre-
paratów. 914 4-36
Cena flaszki 1 złr., — podwójnej 2 złr. a. w.

SKŁADY w APTEKACH.

Główny skład wysyłkowy: G. Hell w Opawie.

Główny skład we Lwowie: w aptece **Zygmunta Backera.**

Najlepszym i najtańszym pokryciem dachu

jest

kauczukowa papka dachowa

Tę, jakoteż powłokę na nowe i do reperacji starych dachów

potrzebnych

kauczukowego laku dachowego,

w kolorze czarnym i czerwonym dostarczamy po tanich cenach stałych.

Zupełne pokrycie dachów

a to:

pojedyncze dachy z papki,

podwójne dachy z papki,

dachy listwowe,

wykonywane pod gwarancją najtańszej. — Prospektów, wzorów i

kosztorysów udzielamy najchętniej. 1039 1-12

Poznański & Strelitz

we Wiedniu, VI, Mollardgasse, nr. 17.

Nowo urządzony

Skład nasion i kwiatów

Edmunda F. Riedla

we LWOWIE, PLAC MARYCKI 10.

naprzeciw hotelu Lange

poleca pod gwarancją nasiona jarynowe, polne,

kwiatowe i lotne, róże, drzewa owocowe, krzewy,

szparagali itp. rezę za dobrą rychłą

Cenniki na żądanie franco.

150.000

złotych do wygrania na

promesę kredytową

po 4 złr. i stempel.

Wechslergeschäft der Administration

des **MERCUR** 1043 3-4

Wiedeń, Wollzeile 10 115. Ch. Cohn, Wollzeile 10 i 15.

Dla czego
tak tanio?

ponieważ wszystkie bielizne spo-
rządzam w domu i zadawałm się
najmniejszym zyskiem

Wyborna koszula męska z półkoszul-
kiem potrójnym 2. 1.20

Nader wyborna koszula męska z sz-
fonu, kretonu lub okser. 2. 1.60,

Kalesony męskie z skórzanego płoża
2. — 70, 1. — 80

„ z płoża rumburg. 2. 1.10,

Koszula damska ze skózanego płoża
2. 1.30, 1.30, 1.30, 1.30,

Koszula damska z doskonałego sz-
fonu, formy Wenery 2. 1.60

Koszula damska, wykwinna, z sz-
fonu, bogato wyszywana, 2. 1.10,

1.50, 1.80, 2. — 2.60

Koszula damska z mocnego płoża
2. 1.80, 2.20, 3. — 3.50

Katanki damskie dobrej jakości ob-
biaw. 1.20, 1.30, 1.40, 2. — 2.60

Majtki damskie z najlepszego sz-
fonu 2. — 75 1.10, 1.60, 1.80

Majtki damskie z wolantem 2. 1.20

Spodnica damska barokowa z rze-
cznym wyszywaniem 2. 1.30

Garnitur rypawy a t.:
Przedciadło bez szwu z płoża rnm-
burgkiego 8 lok. długie, 2 łokcie
szerokie 2. 1.60

Przedciadło bez szwu, z najlep-
sz. płoża 2. 2.50, 3. — 8.50

6 rozpniaków do frotonowa 2. 1.80,

2.50, 3. — 3.50, 4.

6 kółnierzyków męskich każdego
fasonu, poczwórne 2. 1. —

30 łoci sznita płoża rumburskie-
go 1/2, szerokości 2. 8.50

Metr nankinu, ciężkiej jakości, 1/2
35 ct., 1/2, 45 ct.

Leopold Grünwald,

Wschod-Przemyski, 4.

we Wiedniu, I, Planengasse, 4.

Złoczenia z prowincji załatwiają
się rybko za pobraniem. 1127 2-10

Wina węgierskie.

Gwarantowane czyste wina naturalne

z własnym winem, wysłam:

w baryłkach na próbę po 4 litry wraz

z baryłką i franco do każdej stacji

pocztovej. 908 23-30

po zhr. 20

Anusole, czerwone nat. słodkie 4.-

Czerwone lub białe wina, Anusole 2.80

Wino słodkie „deser. 2.20

Wino słodkie (wystawa) 1.80

Ed. Rittinger,

właściciel winnic,

Werschetz Południowe Węgr.

Zupełne zastąpienie mleka macierzyńskiego!

Ekstrakt w proszku

LIEBIGA „zupy dziecięcej“

zestawiony podług metody przez samego Liebiga autoryzowanej, w G. Halla

fabryce farmaceutycznej chemicznych produktów (dawnej) przez A. Hofgar-

ner, G. Stöger we Wiedniu. Od 15 lat doświadczenia, przez wielu lekarzy

jako najlepszy środek pożywienia dla dzieci uznany, posiada ekstrakt

z proszku Liebiga zupy dziecięcej w porównaniu z innymi preparatami liczne

zalety; zawiera w sobie pierwiastki wytwarzające krew i ciepło w obfitym

stosunku jak mleko dla dzieci, nie podlega zepsuciu, nie jest szkodliwym

środkiem pożywczym, któryby mógł usunąć mleko, lecz przydaje do mleka

krowiego te części składowe, które nadają mu właściwość do mleka macie-

rzyńskiego, jest doskonałym a przeto najlepszym środkiem pożywczym, albo-

wym flaszka tego wystarcza na taki sam przeciąg, jak 4 puszki innych pre-

paratów. 914 4-36

Cena flaszki 1 złr., — podwójnej 2 złr. a. w.

SKŁADY w APTEKACH.

Główny skład wysyłkowy: G. Hell w Opawie.

Główny skład we Lwowie: w aptece **Zygmunta Backera.**

Najlepszym i najtańszym pokryciem dachu

jest

kauczukowa papka dachowa

Tę, jakoteż powłokę na nowe i do reperacji starych dachów

potrzebnych

kauczukowego laku dachowego,

w kolorze czarnym i czerwonym dostarczamy po tanich cenach stałych.

Zupełne pokrycie dachów

a to:

pojedyncze dachy z papki,

podwójne dachy z papki,

dachy listwowe,

wykonywane pod gwarancją najtańszej. — Prospektów, wzorów i

kosztorysów udzielamy najchętniej. 1039 1-12

Poznański & Strelitz

we Wiedniu, VI, Mollardgasse, nr. 17.

Nasienie
buraków i marchwi

pastewnej, 1857 1-4

Trawy,

polne, handlowe

M. Kozłowskiego

w Przemysku.

Zarząd dóbr Spasowa

poczt. Tarków.

Pod gwarancją i szp. do koca maja wy-
sła za pobraniem **Szparagów** flange
3 i 4 etnie C. n. var. Colosales obryzmie
d'Argenteule po cenie 2 i 3 centy z
sznkie — także **ZRAZY** i **SZCZĘPY**
KRZYŚKIE i innych wybornych owoców
Spasowskich. 1864 1-5

Pod gwarancją

szp. do koca maja wy-

sła za pobraniem **Szparagów** flange

3 i 4 etnie C. n. var. Colosales obryzmie

d'Argenteule po cenie 2 i 3 centy z

sznkie — także **ZRAZY** i **SZCZĘPY**

KRZYŚKIE i innych wybornych owoców

Spasowskich. 1864 1-5

Pod gwarancją

szp. do koca maja wy-

sła za pobraniem **Szparagów** flange

3 i 4 etnie C. n. var. Colosales obryzmie

d'Argenteule po cenie 2 i 3 centy z